

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8711209461
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8711209461.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu X. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., O. XXXX/XX, práv. zast. Advokátska kancelária Hudzík & Partners s.r.o., Poprad, Mnoheľova 830/15, proti žalovanému W. Y. - Q. B. W. Y., O., V. X., o náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 9C/130/2011-538 z 08.11.2019 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v napadnutej časti výroku I., iba čo do povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu ušlej mzdy v sume 468,80 Eur brutto spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 17.08.2010 do zaplatenia.

II. Vo zvyšnej napadnutej časti výroku I., čo do povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu ušlej mzdy nad sumu 468,80Eur brutto spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 17.08.2010 mení rozsudok tak, že žalobu zamietla.

III. Zrušuje rozsudok vo výroku IV. o trovách konania a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaných strán sporu súd prvej inštancie svojím, už v poradí druhým rozsudkom I. výrokom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu ušlej mzdy brutto vo výške 11.115,72Eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 17.08.2010 do zaplatenia; II. výrokom žalobu v prevyšujúcej časti zamietol; III. a IV. súvisiacimi výrokmi o trovách konania rozhodol tak, že ich nepriznal štátu a ani stranám sporu.

2. Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami policajných orgánov o spáchaní priestupku (prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu č. R.-XXX/DI-X-SK-XXXX z XX.XX.XXXX v spojení s druhostupňovým rozhodnutím správneho orgánu č. S.-XXX/DI-X-XXXX z XX.XX.XXXX, ktorým mu bola uložená pokuta 4.000,-Sk a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 8 mesiacov od 23.07.2002 do 23.03.2003), kde druhostupňové rozhodnutie správneho orgánu bolo následne zrušené rozhodnutím správneho súdu (sp. zn. 3So/2/2007 z 13.05.2008), pričom následné konanie o priestupku bolo z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty na jeho prejednanie zastavené (upovedomenie z XX.XX.XXXX, č. S.-XXX-X/DI-X-XXXX). V dôsledku týchto nezákonných rozhodnutí žalobca stratil spôsobilosť vykonávať v pracovnej zmluve dohodnutú prácu - vodič - a jeho pracovný pomer u zamestnávateľa skončil dňa 31.10.2002 a doposiaľ nie je nikde zamestnaný. V otázke náhrady škody straty na zárobku existuje právoplatné rozhodnutie prvoinštančného súdu v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu, že nárok žalobcu je v tejto časti daný (sp. zn. 9C/130/2011 z 22.09.2001, sp. zn. 19Co/11/2012 z 19.02.2013), čím je

preukázaná príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodu spočívajúcou v strate na zárobku žalobcu a nezákonnými rozhodnutiami policajných orgánov. Žalobca vzhľadom na svoj zdravotný stav, v dôsledku ktorého bol uznaný za invalidného dôchodcu a lekárske správy, nemal možnosť si riešiť svoju situáciu iným spôsobom, riadne sa zamestnať, na základe čoho by mal riadny príjem. V spore bola zo strany žalovaného vznesená námietka premlčania, na základe ktorej potom za dôvodný považoval súd prvej inštancie iba nárok žalobcu na náhradu strany na zárobku za obdobie od 01.11.2002 do 31.12.2008, a za obdobie od 01.01.2009 do 31.05.2013 vyhodnotil nárok ako nedôvodný. Pri určení výšky samotnej náhrady straty na zárobku súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku č. XX/XXXX a jeho doplnku č. X/XXXX. Následne žalobcovi priznal za obdobie od 01.11.2002 do 15.03.2003 (keď bol žalobca vedený v evidencii nezamestnaných a poberal podporu v nezamestnanosti) sumu 394,91Eur; za obdobie od 16.03.2003 do 25.05.2003 (obdobie, keď žalobca poberal dávku sociálnej pomoci) sumu 599,82Eur; za obdobie od 26.05.2003 do 31.12.2003 (žalobca poberal čiastočný invalidný dôchodok) sumu 1.165,43Eur; za obdobie od 01.01.2004 do 31.12.2004 (žalobca poberal čiastočný invalidný dôchodok) sumu 1.855,98Eur; za obdobie od 01.01.2005 do 31.12.2005 (žalobca poberal čiastočný invalidný dôchodok) sumu 1.733,12Eur, za obdobie od 01.01.2006 do 31.12.2006 (žalobca poberal čiastočný invalidný dôchodok) sumu 1.673,37Eur; za obdobie od 01.01.2007 do 31.12.2007 (žalobca poberal čiastočný invalidný dôchodok) sumu 1.809,80Eur; za obdobie od 01.01.2008 do 31.12.2008 (žalobca poberal čiastočný invalidný dôchodok) sumu 1.883,29Eur, všetko brutto. Úroky z omeškania priznal súd prvej inštancie po uplynutí 6 - mesačnej lehoty na prerokovanie náhrady škody. Súčasne si podanou žalobou žalobca uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu stravného, kde v tejto časti bola žaloba žalobcu zamietnutá. Takto ustálený skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa § 1 ods. 1, ods. 2, § 2, § 4 ods. 1, ods. 2, § 21, § 22 ods. 1 - 3, § 27 zák. č. 58/1969Zb., § 100 ods. 1 - 3, § 415, § 441, § 442 ods. 1, § 447, § 517 ods. 2 Obč. zák., § 3 nar. vlády SR č. 87/1995Z.z.

3. Tento rozsudok včas podaným odvolaním, čo do I. vyhovujúceho výroku a IV. súvisiaceho výroku o trovách konania napadol žalovaný poukazujúc na odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP (iná vada, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci). Podstata odvolacej argumentácie žalovaného v merite veci tkvie v názore, že žalobcovi možno priznať náhradu straty na zárobku v dôsledku nezákonných rozhodnutí iba za čas, od kedy sa žalobca v ich dôsledku stal nezamestnaným (01.11.2002) do času, kedy si žalobca mohol po uplynutí polovice času výkonu sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlo požiadať o vrátenie vodičského preukazu, t.j. do 23.11.2002, resp. do 23.03.2003, kedy mu uplynul celý čas výkonu sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlo s tým, že po uvedenom neexistuje príčinná súvislosť medzi vznikom škody v podobe straty na zárobku v súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami o uložení sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlo. Ak žalobca nepožiadaval po uplynutí polovice času sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlo o vrátenie vodičského preukazu, resp. si ho nevyzdvihol po uplynutí celého času tejto sankcie, nekonal v zmysle § 415 Obč. zák., a teda škoda bola spôsobená aj jeho zavinením v zmysle § 441 Obč. zák., a nič na tom nemôže zmeniť ani žalobcovo tvrdenie, že na vyzdvihnutie vodičského preukazu nebol vyzvaný policajným orgánom, lebo táto povinnosť policajnému orgánu zo zákona nevyplýva. Uloženie pokuty a zákazu činnosti sú na seba dve nezávislé sankcie. Odvolateľ súčasne zastáva názor, že mu mal byť priznaný nárok na náhradu trov konania podľa zásady úspechu.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení ku odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok v žalovaným napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a uplatnil trovy odvolacieho konania, považujúc odvoláciu argumentáciu žalovaného za absurdnú.

5. Ďalšie podania strán dané neboli.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1

CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho je namieste rozsudok súdu prvej inštancie čiastočne ako vecne správny potvrdiť s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, čiastočne ako vecne nesprávny s použitím § 388 CSP zmeniť a čiastočne s použitím § 389 CSP zrušiť.

7. Vzhľadom na to, že odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania a dôvodom pre zmenu napadnutého rozsudku je len právne posúdenie otázky od kedy a do kedy a v akej výške patrí žalobcovi náhrada straty na zárobku brutto, ktorú posudzoval už súd prvej inštancie a obidve sporové strany sa k tejto otázke vyjadrili, odvolací súd nepovažoval za potrebné a účelné na prejednanie odvolania nariaďovať pojednávanie, keď si to nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

8. Predmetom odvolacieho prieskumu je posúdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie, ktorý žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu straty na zárobku brutto vo výške a s úrokmi z omeškania identifikovanými v I. výroku napadnutého rozsudku, a to za obdobie od 01.11.2002 do 31.12.2008.

9. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobcovi bola už v tomto rozhodnutí spomínanými nezákonnými rozhodnutiami policajných orgánov uložená pokuta vo výške vtedajších 4.000,-Sk a súčasne mu bol uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá po dobu 8 mesiacov, a to za obdobie od 23.07.2002 do 23.03.2003.

10. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie taktiež plynie, že v dôsledku týchto nezákonných rozhodnutí bol so žalobcom rozviazaný pracovný pomer, a to ku dňu 31.10.2002, lebo žalobca stratil spôsobilosť vykonávať v pracovnej zmluve dohodnutú prácu vodiča.

11. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie taktiež plynie, že žalobca si zadržaný vodičsky preukaz prevzal dňa 21.06.2006. Opätovnému prejednaniu priestupku kladenému žalobcovi za vinu po zrušení druhostupňového rozhodnutia policajného orgánu zo strany správneho súdu bránilo uplynutie prekluzívnej lehoty na jeho prejednanie. Pokuta zo strany žalobcu nikdy nebola zaplatená.

12. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie taktiež plynie, že žalobca bol od 26.05.2003 poberateľom čiastočného invalidného dôchodku, dňa 02.05.2005 bol uznaný za invalidného s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v 41% rozsahu. S účinnosťou od 30.10.2009 bol žalobca uznaný za invalidného s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v 55% rozsahu, no posledné zistenie pre rozhodnutie v tomto spore význam nemá, pretože posudzovaným obdobím je obdobie do 31.12.2008.

13. Trvať treba potom na tom, že prvotnou príčinou skončenia pracovného pomeru žalobcu ako vodiča pošty boli nezákonné rozhodnutia policajných orgánov, v dôsledku ktorých mu vznikla majetková ujma spočívajúca v strate na zárobku.

14. Otázka príčinnej súvislosti však nemôže byť riešená všeobecne, ale iba v konkrétnych súvislostiach. V príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci totiž musí byť majetková ujma spôsobená tým, že takéto rozhodnutie zasiahlo do priebehu deja vedúceho k určitému zisku (v tomto prípade zárobku), a nie len tvrdené zmarenie zamýšľaného zisku (v tomto prípade zárobku). Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v podobe straty na zárobku, prichádza potom v súdnej veci do úvahy len dotedy, kým žalobcovi (poškodenému) v dôsledku nezákonného rozhodnutia nebolo umožnené po určitú dobu disponovať s vodičským preukazom potrebným pre výkon jeho povolania.

15. Žiadať o vrátenie vodičského preukazu po uplynutí polovice doby uloženej sankcie, nie je zákonným obligom, ale iba zákonnou alternatívou, avšak bez vopred zaručeného a žiadateľom očakávaného kladného výsledku.

16. Na druhej strane však neexistoval žiadna zákonná prekážka brániaca žalobcovi si vyzdvihnúť vodičský preukaz po uplynutí celej doby uloženej sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlo a

tým sa stať opätovne spôsobilým, a nič na tom nemôže zmeniť ani neexistenciu výzvy na prevzatie vodičského preukazu zo strany policajného orgánu, pretože takáto povinnosť zo žiadneho právneho predpisu policajnému orgánu neplynie, resp., že by vydaniu vodičského preukazu žalobcovi bránila nezaplatená pokuta, pretože tieto sankcie neboli na seba viazané.

17. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie tak plynie, že prvotná príčina - teda nezákonné rozhodnutia policajných orgánov - viedli k majetkovej ujme žalobcu spočívajúcej v strate na zárobku z dôvodu skončenia jeho pracovného pomeru, ale iba do doby, kedy si žalobca mohol a mal vodičský preukaz po uplynutí celého času uloženej sankcie prevziať. Oproti tomu však z dokazovania pred súdom prvej inštancie z pôsobenia tejto prvotnej príčiny nemožno dôvodne vyvodiť aj jej vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku po uvedenej dobe, a to v súvislosti s opätovným neuplatnením sa žalobcu na trhu práce. Inak povedané, zo strany žalobcu nebolo unesené dôkazné bremeno v tom smere, že by pôvodná škodová udalosť (nezákonne rozhodnutia) zostala tou skutočnosťou, bez ktorej by ku škodlivému následku, a to po uplynutí doby počas ktorej žalobca nemohol s vodičským preukazom disponovať, nedošlo.

18. Potom obdobím, za ktoré nemožno žalobcovi priznať náhradu straty na zárobku, je v súdnej veci obdobie od 24.03.2003. Potom je vecne správny výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu straty na zárobku za obdobie od 01.11.2002 do 23.03.2003, čo v zmysle znaleckého posudku a jeho doplnku predstavuje celkovo sumu 468,80Eur (obdobie od 01.11.2002 do 15.03.2003 vo výške 394,91Eur a obdobie od 16.03.2003 do 23.03.2003 alikvotne 1 z 147,78, čo činní 73,89Eur), samozrejme so zákonnými úrokmi z omeškania. V tejto časti potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie postupom vyplývajúcim mu z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a naproti tomu rozsudok v časti týkajúcej sa náhrady straty na zárobku a ku nej prislúchajúcim úrokom z omeškania za obdobie od 24.03.2003 do 31.12.2008 postupom vyplývajúcim mu z ustanovenia § 388, § 390 CSP zmenil a žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

19. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

20. Rozhodovanie o trovách súdneho konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku a je samo o sebe spôsobilé zasiahnuť do práva strany podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rozhodnutí zo dňa 06.02.1954 vo veci Beer proti Rakúsku, resp. v rozhodnutí zo dňa 07.10.2004 vo veci Bauman proti Rakúsku (č. 30428/96, resp. 76809/01).

21. K porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dochádza nie len postupom súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení procesného predpisu upravujúceho náhradu trov konania (CSP), v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle, ale v neposlednom rade aj v takom prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu ku výroku o trovách konania celkom nedostatočné, t.j. nepreskúmateľné.

22. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. O plný úspech žalobcu vo veci ide vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane.

23. Úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom

druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku.

24. Výnimku pri rozhodovaní o trovách konania predstavuje ustanovenie § 257 CSP, ktorého účelom je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Zo slovného znenia vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti.

25. Ustanovenie § 257 CSP nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávnenej strany. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod.

26. Uvedeným východiskami sa súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania dôsledne neriadil.

27. Preto bolo potom potrebné rozsudok súdu prvej inštancie vo VI. výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a podľa § 391 CSP v rozsahu zrušenia vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (vo vzťahu ku tomuto výroku prvýkrát samostatne § 390 CSP).

28. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude opätovne rozhodnúť o všetkých trovách konania s tým, že opätovne posúdi pomer úspechu tej - ktorej sporovej strany berúc do úvahy skutočnosť, že výška plnenia závisela aj od znaleckého dokazovania s prihliadnutím na to, či v predmetnom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a ak áno, uvedie aké, z akých dôkazov vychádzal a ako tieto vyhodnotil. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

29. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).